

สรุปผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๖
(46th SEAMEO High Officials Meeting: SEAMEO HOM)
วันที่ ๒๘ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖
ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ

๑. พิธีเปิดการประชุม วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๖ ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวขอบคุณสำนักงานเลขาธิการซีมีโอสำหรับการจัดการประชุมครั้งนี้ และกล่าวว่าองค์การซีมีโอมีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา สร้างความมั่นใจในการเข้าถึงการศึกษาสำหรับทุกคน และขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งความสำเร็จเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นได้จากความร่วมมืออันแข็งแกร่งของประเทศสมาชิกซีมีโอทั้ง ๑๑ ประเทศ และความเชี่ยวชาญของศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคทั้ง ๒๖ แห่ง โดยได้เน้นย้ำว่า กระทรวงศึกษาธิการไทยพร้อมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมและโครงการสำคัญของสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอประเทศสมาชิกสมทบ และหน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบ นอกจากนี้ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า รัฐบาลไทยให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการศึกษา เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการประกันความเจริญรุ่งเรือง เสถียรภาพ และความยั่งยืนของประเทศ มุ่งเน้นไปที่การให้โอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้อย่างเท่าเทียม การยกระดับทักษะของบุคลากรและแรงงาน การสร้างทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ให้กับนักเรียน การเสริมสร้างศักยภาพของครู ตลอดจนการปลูกฝังหลักคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ในการมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยให้เต็มศักยภาพภายใต้หลักการ “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” และ “เรียนดี มีความสุข” ทั้งนี้ ในพิธีเปิดการประชุมข้างต้น Datuk Dr. Habibah binti Abdul Rahim ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการซีมีโอเป็นผู้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม และได้กล่าวถึงความสำคัญของการประชุมดังกล่าว ที่เป็นเวทีสำหรับเจ้าหน้าที่ระดับสูงได้ร่วมกันกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของภูมิภาค และแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก ศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอและหุ้นส่วนความร่วมมือ ก่อนนำเสนอต่อสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สภาซีเมค) เพื่อให้ความเห็นชอบและอนุมัติต่อไป

ในโอกาสนี้ ภายหลังพิธีเปิดการประชุม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะเลิศรางวัลต่าง ๆ ขององค์การซีมีโอทั้งสิ้น ๓ รางวัล ได้แก่ ๑) 2023 SEAMEO-Japan ESD Award ๒) 2023 SEAMEO-Australia Education Links Award และ ๓) Southeast Asian Waste Hero Award (SEAMEO SEPS)

๑. 2023 SEAMEO-Japan ESD Award (หัวข้อ “Promoting Environment Education through Utilizing Renewable Energy”)

๑) ประเภทโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนน้อยกว่า ๒๕๐ คน ได้แก่ โรงเรียน Sekolah Kebangsaan Telok Ramunia ประเทศมาเลเซีย

๒) ประเภทโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า ๒๕๐ คน ได้แก่

รางวัลที่ ๑ โรงเรียน AL-YA’LU Superior Elementary School ประเทศอินโดนีเซีย

รางวัลที่ ๒ โรงเรียน SM ST Michael, Penumpang ประเทศมาเลเซีย

รางวัลที่ ๓ โรงเรียนรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ประเทศไทย

๒. 2023 SEAMEO-Australia Education Links Award (หัวข้อ “Fostering Inclusion through Digital Technology) ผู้ได้รับรางวัล คือ นางสาว Nural Aisyah นักศึกษาปริญญาโท จาก Quantic School of Business and Technology ประเทศอินโดนีเซีย

๓. Southeast Asian Waste Hero Awards by SEAMEO SEPS

ระดับโรงเรียน

๑) โรงเรียนระดับอนุบาล/ประถมศึกษา ได้แก่ โรงเรียน Sekolah Alam Pacitan ประเทศอินโดนีเซีย

๒) โรงเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียน St.Patrick’s Secretary School ประเทศมาเลเซีย

ระดับครู

๑) ครูระดับอนุบาล/ประถมศึกษา ได้แก่ นางสาว Putri Rismantia ประเทศอินโดนีเซีย

๒) ครูระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ นางสาว Divina Gripon Garcia ประเทศฟิลิปปินส์

๒. การประชุมวาระเฉพาะของการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๖
 วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๔.๐๐ – ๑๕.๐๐ น. โดย Dr. Gina O Gonong ปลัดกระทรวง
 ศึกษาธิการฟิลิปปินส์ ทำหน้าที่ประธาน โดยที่ประชุมได้รับทราบการติดตามผลการดำเนินงานตามข้อมติ
 ที่ประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๕๒ วาระเฉพาะในปี ๒๕๖๖ รายงาน
 การประชุมคณะกรรมการบริหารของซีมีโอ ประจำปี ๒๕๖๖ ข้อเสนอโครงการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของซีมีโอ
 ภายใต้ความร่วมมือสหราชอาณาจักร-อาเซียนเกี่ยวกับ Supporting the Advancement of Girls' Education (SAGE) Programme
 ข้อเสนอการแก้ไขคู่มือการจัดสรรกองทุนด้านการพัฒนาการศึกษาของซีมีโอ (กองทุนรวม) ข้อเสนอกรอบผลลัพธ์การดำเนินงานของซีมีโอ แผนงานประจำปีของสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ
 สำหรับปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๖๗ ข้อเสนองบประมาณ ๓ ปี ของสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗/๒๕๖๘ – ๒๕๖๘/๒๕๖๙
 ข้อเสนอการพิจารณาแก้ไขกฎบัตรของซีมีโอ การแก้ไขกฎระเบียบข้อบังคับของศูนย์ซีมีโอไบโอทรอป และข้อเสนอแผนพัฒนา ๕ ปี ระยะที่ ๗ ของศูนย์ซีมีโอไวกเทค
 นอกจากนี้ ได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับข้อเสนอการหมุนเวียนตำแหน่งประธานสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สภาซีเมค) ทั้งนี้ ที่ประชุมได้เห็นชอบข้อเสนอตามที่คณะกรรมการบริหารซีมีโอ โดยเพิ่ม
 ประเทศกัมพูชา สปป. ลาว เมียนมา และติมอร์-เลสเต ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสภาซีเมค และประเทศไทย
 จะเป็นประธานและเจ้าภาพจัดการประชุมสภาซีเมค ในปี ๒๕๗๒/๒๕๗๓

๓. การประชุม Special Session วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ เวลา ๑๖.๐๐ – ๑๗.๔๐ น. ซึ่งเป็นการประชุมได้รับทราบการดำเนินงานของศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ จำนวน ๓ แห่ง โดยมีโครงการและกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ ๑) เลขาธิการซีมีโอทโรปเมต เน็ตเวิร์ค นำเสนอสาขาวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับ “One Health Initiative” ๒) ผู้อำนวยการศูนย์ซีมีโอสะเต็มเอ็ด นำเสนอสาขาการศึกษาเรื่อง “Regional Synergy: Cultivating a Network for Enhanced Program Effectiveness in Southeast Asia” และ ๓) ผู้อำนวยการศูนย์ซีมีโอ คีเทปด้านภาษา นำเสนอสาขาวัฒนธรรม หัวข้อ “Mapping South East Asian Readiness to Improve Early Grade Literacy through Mother Tongue-Based Multilingual Education” การดำเนินโครงการและกิจกรรมของทั้ง ๓ แห่งจะนำไปสู่ความร่วมมือที่สำคัญของประเทศสมาชิกองค์การซีมีโอต่อไปในอนาคต

๔. การประชุมเต็มคณะของการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๖ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดย Dr. Gina O Gonong ปลัดกระทรวงศึกษาธิการฟิลิปปินส์ ทำหน้าที่ประธาน

ในระหว่างการประชุมเต็มคณะ ที่ประชุมได้รับทราบเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ข้อตกลงจากที่ประชุมผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ ปี ๒๕๖๖ รวมถึงความก้าวหน้าการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โครงการ Southeast Asia Primary Learning Metrics (SEA-PLM) Programme โครงการ SEAMEO TVET Exchange Programme โครงการส่งเสริมการตรวจสอบ การประเมินผล และศักยภาพการเรียนรู้ของซีมีโอ โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาครูในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การจัดทำแบบสำรวจการดำเนินโครงการของศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ และการจัดทำคู่มือเครือข่ายงานวิจัยด้านนโยบายของศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ เป็นต้น

สำหรับประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายในการประชุมเต็มคณะ ได้แก่

๑) รายงานการติดตามผลการศึกษาด้านโลก ปี ๒๕๖๖ [Global Education Monitoring (GEM) Report 2023] เป็นรายงานประจำปีที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์ ซึ่งจัดทำและจัดพิมพ์โดยองค์การยูเนสโก ทั้งนี้ คณะทำงานติดตามผลการศึกษาด้านโลก (GEM) จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๔ โดยที่ประชุม World Education Forum ปี ๒๕๔๘ ได้มอบหมายให้คณะทำงาน GEM ติดตามและรายงานความก้าวหน้าด้านการศึกษาด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) รวมทั้งการดำเนินการตามกลยุทธ์ที่ระบุไว้ในกรอบการดำเนินงานด้านการศึกษาศึกษาปี ๒๕๗๓ สำหรับหัวข้อของปี ๒๕๖๖ คือ เทคโนโลยี และการศึกษา

คณะทำงาน GEM ได้ร่วมมือกับองค์การซีมีโอในการเตรียมการจัดทำรายงานระดับภูมิภาคในปี ๒๕๖๖ ซึ่งเนื้อหาจะสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์การซีมีโอที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในด้านการเข้าถึงการศึกษาและการศึกษาที่มีคุณภาพและเสมอภาค นอกจากนี้ รายงานดังกล่าวยังสอดคล้องกับประเด็นสำคัญด้านการศึกษาศึกษาของซีมีโอ ได้แก่ การจัดการอุปสรรคในการเข้าถึงการศึกษา การเตรียมความพร้อมการศึกษาเพื่อเผชิญกับสภาวะฉุกเฉิน การปฏิรูประบบการพัฒนาศูนย์ และการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑

๒) รายงานความก้าวหน้าหลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์ “Disability-Inclusive Teaching in Emergencies: DTeEm” และการอภิปรายเกี่ยวกับความยั่งยืนของหลักสูตร โดยหลักสูตร DTeEm เป็นความร่วมมือระหว่างสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และสำนักงานยูเนสโก กรุงเทพฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก Global Partnership for Education (GPE) ภายใต้โครงการ “Accelerated Funding to Strengthen GPE's Global and Regional Responses to the COVID-19 Pandemic” ซึ่งมีเป้าหมายให้การเรียนรู้ของเด็กพิการมีความต่อเนื่อง DTeEm เป็นแพลตฟอร์มการฝึกอบรมออนไลน์สำหรับครู เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องให้แก่เด็กชายขอบ โดยเฉพาะเด็กที่มีความพิการ โปรแกรม

การฝึกอบรมนี้จะช่วยให้ครูได้มีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและอบรมพัฒนาให้แก่ผู้เรียนที่มีความพิการ โดยแบ่งออกเป็น ๔ Module ได้แก่ ๑) Module 1: Stress Management and Psychosocial Support ๒) Module 2: Utilisation of Different Assistive Technologies ๓) Module 3: Developing Emergency Response Plan และ ๔) Module 4: Continuity of Learning ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และสำนักงานยูเนสโกได้เห็นชอบในการพัฒนา Module 5 ประกอบด้วย ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) Understanding assessment for learners with disabilities ๒) How to carry out types of assessments for LWDs และ ๓) Accommodation and modification in assessment

๓) ความร่วมมือระหว่างศูนย์ซีมีโอเรคแคม และ Digital Education Institute, Institute for Information Industry: III ได้เห็นในการดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคด้านวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ ผ่านโครงการซื้อริเริ่มต่าง ๆ ได้แก่ METAEDU Smart Education Expo ซึ่งจัดคู่ขนานกับ 2023 Smart City Summit & Expo ระหว่างวันที่ ๒๘ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ กรุงไทเป ไต้หวัน นอกจากนี้ ศูนย์ซีมีโอเรคแคมได้วางแผนที่จะร่วมมือกับ Digital Education Institute, III ในการจัดตั้ง Makerspace ที่ศูนย์ซีมีโอเรคแคม เพื่อสร้างความสามารถพิเศษให้กับเยาวชน และเตรียมความพร้อมในอนาคตเพื่อให้เยาวชนเป็นนักสร้างสรรค์ด้านเทคโนโลยี และผู้ประกอบการทางธุรกิจเทคโนโลยี โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ และโครงการด้านการศึกษาให้กับเยาวชน

๔) การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งการเรียนแบบเปิดและทางไกล ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยศูนย์ซีมีโอซีโมเลคได้ริเริ่มโครงการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษา และการเรียนรู้แบบเปิดและทางไกลของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการศึกษาของภูมิภาค ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และช่วยให้นักการศึกษาและผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับยุคดิจิทัล ทั้งนี้ พื้นที่เก็บข้อมูลออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลดิจิทัล ซึ่งสามารถจัดระเบียบและเข้าถึงข้อมูลผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ รวมถึงครอบคลุมกรณีศึกษาและข้อมูลการสัมภาษณ์จากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่แสดงให้เห็นถึงความพร้อมและความสามารถของแต่ละประเทศในการยอมรับและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีการศึกษา และวิธีการเรียนรู้แบบเปิดและทางไกล อนึ่ง แหล่งข้อมูลนี้จะรวบรวมข้อมูลโดยละเอียดเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษาของแต่ละประเทศ และการสำรวจเชิงลึกเกี่ยวกับโอกาสและอุปสรรคต่างๆ รวมถึงข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดทำนโยบายด้านการศึกษาและนักการศึกษา

๕) รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ “Mapping Extent of Curricular Integration of One Health related Concepts in Basic Education in Southeast Asia” โดยซีมีโอทรอปเมต เน็ตเวิร์ค ได้ร่วมมือกับเซฟรอน และ Southeast Asia One Health University Network (SEAOHUN – ซีโอฮุน) ในการดำเนินโครงการนำร่อง “Promoting One Health Education in the School Setting” ในโรงเรียนชายแดนของประเทศไทย โดยองค์ประกอบสำคัญของโครงการ ได้แก่ ๑) การพัฒนา Module เรื่อง One Health สำหรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ๒ – มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒) การบูรณาการหลักสูตร One Health ในการเรียนการสอน ๓) การฝึกอบรมการใช้ Module เรื่อง One Health ให้กับครู ๔) การประเมินผลสุขภาพของนักเรียน และ ๕) กิจกรรมการมีส่วนร่วมกับชุมชน โดยแผนระยะยาวของซีมีโอทรอปเมต เน็ตเวิร์ค คือ การขยายโครงการนี้ไปยังประเทศสมาชิกซีมีโอ นอกจากนี้ ซีมีโอทรอปเมต เน็ตเวิร์ค ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค หัวข้อ “Mapping Extent of Curricular Integration of One Health related Concepts in Basic Education in Southeast Asia” ระหว่างวันที่ ๒๒ – ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๖ ณ โรงแรมปทุมวันปริ้นเซส กรุงเทพฯ โดยมีผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวน ๔๐ คน จากประเทศสมาชิกซีมีโอ ๘ ประเทศ องค์การ World Organization for Animal Health สำนักงานยูเนสโก ซีโอฮุน ศูนย์ซีมีโอเรคแคม ศูนย์ซีมีโอเชียร์ก้า ศูนย์ซีมีโอเซฟส์ ศูนย์ซีมีโอสะเต็มเอ็ด ศูนย์ซีมีโอทรอปเมต มาเลเซีย ศูนย์ซีมีโอทรอปเมต ฟิลิปปินส์ ศูนย์ซีมีโอทรอปเมต ประเทศไทย เซฟรอน และสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ

๖) การพัฒนาโครงการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร นิเวศ และการศึกษา ในการส่งเสริมการศึกษาเพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ ตั้งแต่เดือนกันยายน – ตุลาคม ๒๕๖๖ ศูนย์ซีมีโอไปโอทอปได้พัฒนาต้นแบบการศึกษาขึ้น ๖ แบบ ซึ่งคาดว่าจะเป็ต้นแบบสำหรับการศึกษาด้านการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ผ่านการท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ๑) สวนผึ้งไร่เหล็กโน ๒) สวนน้ำ ๓) สวนด้านประสาธสัมผัสและการบำบัด ๔) การปลูกพืชไร้ดินเชิงเกษตรอัจฉริยะ ๕) บ้านเห็ดกินได้ และ ๖) มหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของศูนย์ฯ

๗) ข้อเสนอโครงการระดับภูมิภาคเกี่ยวกับ Status of Building Learning Societies and Proposed Framework for Learning Societies in Southeast Asia ซึ่งในปี ๒๕๖๕ ศูนย์ซีมีโอเซลได้จัดงานสัมมนาในหัวข้อ “บทบาทของสังคมการเรียนรู้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และความก้าวหน้าของการพัฒนาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” มีประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๕ ประเทศเข้าร่วมงานสัมมนา และแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีในการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับทุกคน เพื่อการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ นอกจากนี้ ในการประชุมสุดยอดเครือข่ายวิจัยนโยบาย ณ เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๖ ศูนย์ซีมีโอเซลได้นำเสนอแผนเพื่อรวบรวมความเชี่ยวชาญจากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยการศึกษาในเรื่องสังคมแห่งการเรียนรู้ในภูมิภาค ข้อริเริ่มดังกล่าวได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี ต่อมาได้มีการจัดทำข้อเสนอและนำเสนอในการประชุมผู้อำนวยการศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอปี ๒๕๖๖ ซึ่งที่ประชุมได้อนุมัติข้อเสนอดังกล่าว ทั้งนี้ โครงการข้างต้นประกอบด้วย ๒ ระยะ ได้แก่ ๑) การศึกษาระดับชาติเกี่ยวกับสถานะของการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในแต่ละประเทศ และ ๒) การสังเคราะห์และวิเคราะห์รายงานระดับชาติทั้งหมดตามกรอบที่พัฒนาโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญของโครงการ ประกอบด้วย ผู้แทนจากประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และศูนย์ซีมีโอเซล การดำเนินการดังกล่าวแต่ละประเทศจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาและการจัดทำรายงานระดับชาติ ทั้งนี้ ศูนย์ซีมีโอเซลและหุ้นส่วนความร่วมมือจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมหารือก่อนดำเนินโครงการ การเขียนแบบสังเคราะห์ และเรื่องอื่น ๆ

๘) การสำรวจความเป็นไปได้ในการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอผ่านการผสมผสานเทคโนโลยี Metaverse เพื่อสร้างความสำเร็จทางการศึกษา โดยศูนย์ซีมีโอได้เปิดด้านวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ Metaverse เป็นเทคโนโลยีล้ำสมัยที่อยู่ระหว่างการพัฒนาาร่วมกันโดยบริษัทและองค์กรที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ เช่น Facebook, Microsoft และ Google เป็นต้น เทคโนโลยีนี้มีศักยภาพในการปฏิวัติด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางดิจิทัล และสร้างประสบการณ์ที่พัฒนาโดยเทคโนโลยีขั้นสูง อย่างไรก็ตามข้อจำกัดด้านพื้นที่ทางกายภาพ และแตกต่างจากเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น Zoom, Skype และ Google Meet นอกจากนี้ Metaverse ยังมีลักษณะเฉพาะที่เรียกว่า “Mirror-World” ซึ่งช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถสร้างพื้นที่เสมือนจริงที่จำลองอาคาร หรือสถานที่ในโลกแห่งความเป็นจริงได้อย่างชัดเจน โดยภายในพื้นที่เสมือนเหล่านี้ ผู้ใช้งานสามารถมีส่วนร่วมในลักษณะเสมือนจริงและมีการโต้ตอบ ทั้งกับวัตถุภายในห้องและบุคคล ซึ่งภาคการศึกษาสามารถได้รับประโยชน์อย่างมากจากการใช้เทคโนโลยีนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเรียนการสอน ทั้งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ ศูนย์ซีมีโอได้เปิดด้านวิทยาศาสตร์ ได้ร่วมมือกับ Gema Foundation อินโดนีเซีย ในการดำเนินโครงการฝึกงานนักศึกษาเชิงนวัตกรรม “Padepokan SEAQIS” สำหรับนักเรียนอินโดนีเซีย คำว่า Padepokan มาจากภาษาชวา ซึ่งหมายถึงโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เพื่อการเรียนรู้และเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ อนึ่ง โครงการฝึกงานนักศึกษาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ ศึกษา และพัฒนาเทคโนโลยี Metaverse รวมถึงการพิจารณาถึงศักยภาพในด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ของศูนย์ซีมีโอได้เปิดด้านวิทยาศาสตร์ และหุ้นส่วนความร่วมมือของศูนย์ฯ

ทั้งนี้ ในระหว่างการประชุม ผู้แทนประเทศสมาชิกซีมีโอแต่ละประเทศได้นำเสนอการดำเนินโครงการและกิจกรรมที่สำคัญภายใต้ประเด็นสำคัญด้านการศึกษาของซีมีโอ ๗ ประเด็น โดยในส่วนของประเทศไทย นางพิมพ์วิรัชย์ เมืองนิล รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. ได้รายงานการดำเนินโครงการฯ ของไทย ดังนี้

๑) การส่งเสริมการจัดการศึกษาและการดูแลเด็กปฐมวัย ได้แก่ การเปิดตัวเว็บไซต์ปฐมวัยไทยแลนด์ ภายใต้คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย ปี ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ ได้แก่ สุขภาพของเด็กปฐมวัย ทักษะของผู้ปกครอง กฎหมาย สิทธิ และสวัสดิการของเด็กปฐมวัย ตลอดจนฐานข้อมูลสารสนเทศเด็กปฐมวัย

๒) การจัดการอุปสรรคในการเข้าถึงการศึกษา โดยรัฐบาลไทยได้ขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งจัดให้เรียนฟรี ๑๕ ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย สำหรับผู้เรียนทุกคน ทั้งนี้ รัฐบาลได้สนับสนุนค่าใช้จ่าย จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นอกจากนี้ ยังได้วางแผนการทยอยเพิ่มอัตราเงินอุดหนุนรายหัว เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของนักเรียน ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ – ๒๕๖๙

๓) การเตรียมความพร้อมการศึกษาเพื่อเผชิญกับสถานะฉุกเฉิน สืบเนื่องจากวิกฤตโควิด-๑๙ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้จัดทำคลังสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน “OBEC Content Center” สำหรับทุกคน เพื่อให้สอดคล้องกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษาผ่านทางเทคโนโลยีดิจิทัล นอกจากนี้ ได้จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน ๒๔๕ เขต เพื่อใช้ในการสร้างความตระหนักรู้ การประชาสัมพันธ์ และการสนับสนุนครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน

๔) การส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนและสถาบันด้านอาชีวศึกษา กลุ่มความเป็นเลิศ และเชี่ยวชาญเฉพาะ (Excellent Center) จำนวน ๑๗๐ แห่ง ซึ่งมีศักยภาพในการบริหารงานในสาขาวิชาที่สอดคล้องกับกลุ่มอาชีพ เพื่อขับเคลื่อนและสนับสนุนศูนย์บริหารเครือข่ายการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา จำนวน ๒๕ แห่ง

๕) การปฏิรูประบบการพัฒนาครู ได้แก่ การดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพและความสามารถด้านดิจิทัลให้กับครู จำนวนมากกว่า ๘๐,๐๐๐ คน โดยอบรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกของนักเรียน

๖) การเสริมสร้างความร่วมมือด้านการอุดมศึกษาและการวิจัย โดยส่งเสริมครูในสถาบันอาชีวศึกษา ในการจัดทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูมีทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การบูรณาการจัดการเรียนการสอน รวมถึงกระบวนการเรียนรู้ในสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) เพื่อเตรียมพร้อมทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑

๗) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มีการดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยการรวมแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ท้องถิ่นไปสู่หลักสูตรของโรงเรียน การรวบรวมวัสดุการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น และการสร้างแพลตฟอร์มสำหรับแหล่งการเรียนรู้ท้องถิ่น ซึ่งมีโรงเรียน จำนวน ๔๓ แห่ง เป็นโรงเรียนต้นแบบสำหรับการเรียนรู้ด้วยการบูรณาการแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น และมีแหล่งเรียนรู้ท้องถิ่นมากกว่า ๒๐,๐๑๕ แห่ง

การประชุมครั้งนี้ที่ประชุมได้มีมติให้จัดการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอ ครั้งที่ ๔๗ ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ณ จังหวัดเชียงใหม่

ในโอกาสนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้เป็นเจ้าภาพงานเลี้ยงรับรองอาหารค่ำ เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้เข้าร่วมการประชุม ในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ โรงแรมมารี วอเตอร์เกต กรุงเทพฯ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้นายสุเทพ แก่งสันเทียะ รักษาราชการแทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานงานเลี้ยงต้อนรับผู้แทนจากประเทศสมาชิกซีมีโอ สมาชิกสมทบ หน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบ และศูนย์/เครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และหุ้นส่วนความร่วมมือต่าง ๆ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ระหว่างงานเลี้ยงรับรองข้างต้น

๕. การนำเสนอและเปิดตัวโครงการ Global Education Monitoring (GEM) Report 2023

วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐ – ๑๐.๓๐ น. โดยมีการนำเสนอวิดีโอทัศน์สุนทรพจน์ของผู้แทนนักเรียน นักศึกษา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกซีมีโอ รวมทั้งวิดีโอทัศน์ปาฐกถาพิเศษของ Her Excellency Sara Z. Duterte รองประธานาธิบดีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของฟิลิปปินส์ ซึ่งดำรงตำแหน่งประธานสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สภาซีเมค) คนปัจจุบัน พร้อมทั้งมีการเปิดตัวโครงการ GEM 2023 และการประชุม Policy Dialogue ในหัวข้อ “High-Level Policy Dialogue on Technology in Education” และ “Partners Panel: Placing Teachers and Learners at the Center” โดยเชิญวิทยากรพิเศษจากกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกซีมีโอ และองค์การระหว่างประเทศที่เป็นหุ้นส่วนความร่วมมือ เข้าร่วมอภิปรายในการประชุมดังกล่าว และมีผู้แทนจากสำนักงานเลขาธิการซีมีโอ และคณะทำงาน GEM เป็นผู้ดำเนินรายการ

ประเด็นสำคัญจากรายงานการติดตามผลการศึกษาทั่วโลก ปี ๒๕๖๖ (GEM Report 2023) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ๑) ระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการศึกษาด้านดิจิทัล ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ๒) เทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของภูมิภาค ๓) เทคโนโลยีสามารถขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ และ ๔) อุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากความไม่เสมอภาคทางการศึกษา เช่น นักเรียนที่มาจากครอบครัวฐานะร่ำรวยสามารถเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตที่บ้านได้มากกว่านักเรียนที่มีฐานะยากจน จำนวน ๘ เท่า ประชากรผู้ใหญ่จำนวน ๑ ใน ๓ จากประเทศบรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย สามารถส่งอีเมลพร้อมแนบไฟล์ผ่านอุปกรณ์เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต ครูกัมพูชาประสบปัญหาในการรวบรวมฐานข้อมูลนักเรียน ผ่านแบบฟอร์มดิจิทัล ระดับความเครียดที่เพิ่มขึ้นจากการทำงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในมาเลเซีย ครูระดับประถมศึกษาจากประเทศกัมพูชา สปป. ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม จำนวนเกือบ ๑ ใน ๓ ขาดความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในชั้นเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าการลงทุนสร้างการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตให้โรงเรียนในประเทศที่มีรายได้ต่ำ-ปานกลางมูลค่า ๑๘ พันล้านบาท เป็นต้น

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการไทย ได้กล่าวในวิดีโอทัศน์ว่า ปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ “New Normal” ในการจัดการเรียนการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อขับเคลื่อนพื้นฐานนวัตกรรมการใช้ข้อมูลสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อนำประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ภายในปี ๒๕๘๐ และมุ่งมั่นในการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะที่เหมาะสมในการส่งเสริมโอกาสการมีงานทำ และสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในการเป็นพลเมืองโลกได้ โดยนโยบายการศึกษา

ของไทยมุ่งเน้นการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ภายใต้หลักการ “จับมือไว้แล้วไปด้วยกัน” และ“เรียนดี มีความสุข” และให้ความสำคัญในการลดภาระของครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา และมีรายได้ในระหว่างเรียน ในเรื่องการบรรลุเป้าหมายการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการวางแผนที่จะปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับเทคโนโลยีปัจจุบัน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและแรงงาน นอกจากนี้ ยังมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างศักยภาพของครูและนักเรียนเพื่อประกันว่าทุกช่วงอายุของนักเรียนทุกคนจะได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ตลอดชีวิตและตอบสนองต่อความต้องการในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยจะดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิรูประบบดิจิทัลด้านการศึกษาของไทย รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งในระบบการศึกษาตลอดจนพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการเรียนรู้สำหรับเด็กทุกคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยอาศัยความร่วมมือในภูมิภาค

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของซีมีโอครั้งที่ ๔๖ มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนมากกว่า ๑๕๐ คน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเจ้าหน้าที่อาวุโสระดับสูงจากประเทศสมาชิกซีมีโอ ๑๑ ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย สปป.ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย ติมอร์-เลสเต และเวียดนาม ผู้แทนประเทศสมาชิกสมทบ หน่วยงานที่เป็นสมาชิกสมทบ ผู้แทนศูนย์และเครือข่ายระดับภูมิภาคของซีมีโอ และเจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการซีมีโอ รวมทั้งหุ้นส่วนความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าวมีกำหนดจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติเพื่อพัฒนาการศึกษา และกำหนดแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อพัฒนาการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

สำหรับในส่วนของประเทศไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้นางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ และผู้อำนวยการสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. เป็นผู้แทนเข้าร่วมการประชุมในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ นายพิเชฐ โพธิ์ภักดี รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วยสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. เข้าร่วมการประชุมในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ และมอบนางสาวดุริยา อมตวิวัฒน์ และผู้แทนสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สป. เข้าร่วมงานเปิดตัวรายงานฯ ในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

สรุป/เรียบเรียง - เบญจพร มรยาทอ่อน
 กุสุมา นวพันธ์พิมล
 กลุ่มความร่วมมือระดับภูมิภาค
 สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
 สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
 ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๖